

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

2024
VILNIUS

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

ATSPARUMO ANTIBAKTERINIAMS JUNGINIAMS GENŲ PAPLITIMAS SEILĖSE

Darbo autorė. Justė GLADKAUSKAITĖ, V kursas.

Darbo vadovai. Prof. dr. (HP) Alina PŪRIENĖ, VU MF Odontologijos institutas, prof. dr. Eglė LASTAUSKIENĖ, VU GMC.

Darbo tikslas. Nustatyti atsparumo antibakteriniams junginiams genų paplitimą tiriamųjų, turinčių seilėtekio sutrikimus, seilėse.

Darbo metodika. Tyrimas atliktas Vilniaus universiteto Žalgirio klinikoje ir privačioje klinikoje „Periodont“, Šv. Roko, Vilkpėdės ir Mykolo Marcinkevičiaus ligoninėse bei VU Gyvybės mokslų centre. Tyrimui atlikti buvo gautas Lietuvos bioetikos komiteto leidimas (Nr. 2020/9–1263–746.). Tyrime dalyvavo tik veiksnius, turintys nusiskundimų dėl burnos sausumo bei rašytiniu būdu patvirtinę savo sutikimą dalyvauti biomedicininiam tyrimo asmenys. Klausimyno pagalba buvo renkama informacija apie tiriamųjų lytį ir amžių. Dalyviams atlikta nestimuluota pilna sialometrija. Surinkti seilių mėginiai saugoti -70 laipsnių temperatūroje. Iš surinktų seilių išskirta genomine DNR. Polimerazės grandininės reakcijos (trump. PGR) metodas naudotas atsparumą antibakteriniams junginiams koduojančių genų nustatymui. PGR reakcijoms atlikti naudoti tetraciklinų grupės – tetA ir tetM, makrolidų grupės – ermB, beta laktamų grupės – bla_{TEM}, bla_{SHV}, metronidazolio – nim, aminoglikozidų grupės aac(3)Iab(aacC1) atsparumo antibiotikams genų pradmenys. PGR vizualizacija atlikta elektroforezės metodo pagalba. Statistinė duomenų analizė atlikta naudojant Microsoft Excel 2022. Analizuojant duomenis taikyta aprašomoji statistika: absoliutūs (n) ir procentiniai (proc.) dažniai, vidurkis ir standartinis nuokrypis (SD).

Rezultatai. Anketinė apklausa ir nestimuluota pilna seilių sialometrija atlikta 57 tyrimo dalyviams, iš jų 51 (89,5 proc.) moterys ir 6 (10,5 proc.) vyrai. Tiriamųjų amžiaus vidurkis siekė 60,7 metus (SD 14,5). Beta laktamų grupės bla_{TEM} ir tetraciklinų grupės tetM atsparumo antibakteriniams junginiams genai buvo labiausiai paplitę (n=56; 98,2 proc.), rečiau aptiktas tetA genas (n=42; 73,7 proc.). Atsparumo aminoglikozidų grupės antibiotikams genas nustatytas 13 (22,8 proc.) tiriamųjų seilėse. Atsparumo eritromicinui genas ermB nustatytas 10 (17,5 proc.) tiriamųjų seilėse. Beta laktamų bla_{SHV} atsparumo antibiotikams genas aptiktas 1 (1,8 proc.), o atsparumo metronidazolio junginiams genas nebuvo aptiktas nei viename tirtame mėginyje.

Išvados. Visų tiriamųjų seilėse nustatytas bent vienas atsparumo antibiotikams genas. Seilėse dominavo bla_{TEM}, tetA ir tetM genai, o atsparumo metronidazoliui koduojantis genas neaptiktas nei viename mėginyje. Tolimesni tyrimai suteiktų galimybę sekti atsparumo antibakteriniams junginiams genų paplitimo tendencijas populiacijoje. Šios žinios itin svarbios kuriant veiksmingą infekcijų kontrolę, skirtą esamų antibiotikų veiksmingumo išsaugojimui.

Raktažodžiai. Atsparumas antibiotikams; atsparumo antibakteriniams junginiams genai; amoksicilinas.